

Austrheim kommune
Sætre marka 2
5943 AUSTRHEIM

Dato	13.05.2022
Vår referanse	2022/49122-10
Dykkar referanse	
Sakshandsamar	Ragnhild Berge Feidje
E-post	Ragnhild.Berge.Feidje@vlfk.no
Telefon	57638215

Kommunedelplan 2022-2032 - offentlig ettersyn - klima og energi - Austrheim kommune

Vi viser til brev datert 05.04.2022 om høyring og offentlig ettersyn av kommunedelplan for klima og energi 2022-2032.

Vestland fylkeskommune vurderer kommunedelplanen ut i frå fylkeskommunens sektoransvar og målsettingar i regionale planar. For kommunane i Sogn og Fjordane og kommunane i Hordaland gjeld dei vedtekne regionale planane fram til desse vert avløyst av nye planar i Vestland.

For utfyllande planfaglege råd viser vi til internettsidene våre:
www.vestlandfylke.no/planlegging/kommunal-planrettlegg.

Det er bra at kommunen skal lage ny klima og energiplan og at de ynskjer å ta dykkar ansvar for å redusere klimagassutslepp og redusere risikoen som fylgje av klimaendringar.

Planfagleg

Regional plan for klima (2022-2035) er under utarbeiding. Planprogrammet blei vedtatt 24.08.21 og er eit nyttig grunnlag for kommunale klimaplanar. Dette bør ligge til grunn for planarbeidet til Austrheim kommune.

Fylkeskommunen registrerer at kommunen har nytta retningslinjer og strategiar frå Hordaland fylkeskommune sin klimaplan (2014-2030). I tillegg består handlingsprogrammet av punkt tilhøyrande *Tiltaksliste for kommunar i Vestland*, som fylkeskommunen har lagt ut som tips til kommunar sitt arbeid med utsleppsreduksjon. Det er bra at kommunen tek utgangspunkt i regionale planar og råd, men det er viktig at kommunen vurderer desse punkta, og knyter dei opp mot utfordringar og løysingar i Austrheim kommune. Gjennom å sjå på kva utfordringar kommunen har, og ynskjer å fokusere på knytt til klimatilpassing og utsleppsreduksjon og knytte tiltak til desse, vil kommunen få meir relevante tiltak.

Utfordringa blir tydeleg t.d. innan utsleppsreduksjon frå sjøfart. Kommunen set seg mål om å vere utsleppsfri innan 2030, men har ingen tiltak knytt til sektoren sjøfart, som er den klårt høgste utsleppssektoren. Vi ser heller ingen tiltak knytt til kapittel 6.3 *Forventa klimakonsekvensar for folkehelse*. Vi oppmodar kommunen om å lage tiltak som svarar til utfordringane i kommunen som går fram i dei ulike kapittel i planen.

Det er føremålstenleg om kommunen systematiserer mål, retningslinjer, strategiar og tiltak i planen. Målformuleringane bør gå tydelegare fram, og vere knytt til kvar einskild kapittel/plantema. Det bør gå

tydelegare fram kva ein ynskjer med retningslinjer og strategiar i kapittel 6 om klimatilpassing. Kommunen bør vurdere om desse skal inngå som ein del av tiltaka i handlingsprogrammet.

Medverknad

Ved oppstart blei klima og energiplan for kommunen varsla som temaplan. Planutkastet som no er sendt på høyring er ein kommunedelplan. Vi kan ikkje sjå eit skissert opplegg for medverknad, og det går heller ikkje fram om det er gjennomført medverknad av høyringsutkastet.

I alle kommunale planar er medverknad ein viktig del av planarbeidet. I ein klima og energiplan er det nyttig å involvere befolkninga, næringsliv og frivillige lag og organisasjonar. Klimaendringar er noko som råkar oss alle og tiltaka vi gjennomfører bør vere godt og breitt forankra, og utanfor kommunen som organisasjon.

Klimagassutslepp

Kommunen set seg mål om å vere utsleppsfri innan 2030 og ein 1,5 graders kommune i år 2050. Fylkeskommunen saknar ein konkretisering av kva kommunen legg i «utsleppsfri». Meiner ein fossilfri, nullutslepp, netto-nullutslepp? Det er bra at kommunen set seg ambisiøse utsleppsmål. Fylkeskommunen oppmodar kommunen om å legge inn tiltak i planen sitt handlingsprogram som gjer at ein når desse måla. Det vil seie tiltak innanfor alle utsleppssektorar, og tiltak som går på dei indirekte utsleppa. Fleire kommunar nyttar scenarioanalyse, for å sjå kva tiltak ein må gjennomføre for å nå utsleppsmålet. Dette er noko kommunen kan vurdere å inkludere som ein del av klima og energiplanen.

Fylkeskommunen oppmodar kommunen å inkludere utarbeiding av klimabudsjett som ein del av handlingsprogrammet.

Klimarisiko og klimatilpassing

I kapittel 5.2 omtalar kommunen klimarisiko. Her der det omtalt fysisk klimarisiko. Fylkeskommunen oppmodar kommunen om å inkludere alle aspekt av klimarisiko i planarbeidet og i vidare arbeid med klima. Eit tiltak i handlingsprogrammet kan til dømes vere å utvikle eit system for vurdering og handsaming av klimarisiko i kommunen.

Kapittel 6 om klimatilpassing inneheld mykje informasjon om ulike aspekt av klimatilpassing. Det er bra at de har med heile breidda i omgrepet klimatilpassing. I kapittel 6.1.1 kjem mål for tilpassing til endra klima. Vi oppmodar om å synleggjere målet betre i planen, slik at det kjem tydelegare fram.

Det er bra at de har inkludert konsekvensar for folkehelse i klima og energiplanen. [Helsedirektoratet sin sektorrappport om folkehelse 2021](#) er eit nyttig kunnskapsgrunnlag på temaet, som kan inkluderast i planen.

Kulturminne og kulturmiljø

Seksjon for kulturarv i Vestland fylkeskommune har vurdert saka som regionalt kulturminnemynde. Vi kjem her med innspel til pkt. 6.3.9. *Konsekvensar for kulturminne*, men at temaet og vert lagt inn i handlingsprogrammet.

Kulturminne og kulturmiljø er ein ikkje-fornybar ressurs som skal vernast i ein heilskapleg miljø- og ressursforvaltning. Både som vitskapleg kjeldemateriale og synlege element i omgjevnadane, skal desse ressursane gje varig grunnlag for nålevande og framtidige generasjonar sin kunnskap om kulturarv, sjølvforståing og identitet.

Ein bør satse på istandsetjing, gjenbruk og ny bruk av eksisterande bygningar og materiale, mellom anna gjennom nye tilskots- og incentivordningar. Ei slik tilnærming kan bidra til at kulturhistoriske verdiar i større grad blir ivareteke, noko som kan gje positive ringverknader på kort og lang sikt både sosialt, kulturelt og miljømessig. Særpreget og identiteten til lokalsamfunna blir ivareteke, samtidig som dei klimapolitiske målsetjingane blir underbygd.

I overgangen til ein meir sirkulær økonomi vil gjenbruk og transformasjon av den eksisterande bygningsmassen bli regelen heller enn unntaket. I stortingsmeldinga "Nye mål i kulturmiljøpolitikken" blir gjenbruk av gamle bygningar vektlagt som ein viktig del av klimaløysinga. Eit av dei nye, nasjonale måla i kulturmiljøpolitikken er at kulturmiljø skal bidra til berekraftig utvikling gjennom heilskapleg samfunnsplanlegging. Norge skal bli eit lågutsleppssamfunn innan 2050, basert på

internasjonale rammeverk som Parisavtalen og FN sine berekraftsmål. Når 80-90% av den eksisterande bygningsmassen framleis vil stå i 2050, må ein tenke nytt om korleis ein bevarar og forandrar. Oppgradering av bygningar kan gje energisparingar tilsvarande 5-6% og senke klimagassutsleppa tilsvarande. Difor vil rehabilitering og adaptiv gjenbruk av eksisterande bygningar vere eit avgjerande bidrag til ei berekraftig framtid.

Rapporten "Grønt er ikke bare en farge - Bærekraftige bygninger eksisterer allerede" (2020) er utarbeidd av SINTEF, på vegne av Riksantikvaren, for å gje eit meir heilskapleg bilete av kva gjenbruk av eksisterande bygningar har å seie for miljøet.

Vi vil vise til Riksantikvaren sin klimastrategi for kulturminneforvaltninga, frå 2021-2030 som er retta mot kulturmiljøforvaltninga på alle nivå.

Vassforvaltning

Regional plan for Vestland vassregion 2022-2027 skal leggest til grunn for all kommunal planlegging og her finn ein også gode innspel til klimatilpassing.

Restaurering av vassdrag, klimatilpassing og flaumsikring er eit prioritert område i vassforvaltningsplanen, og FN har peika ut perioden 2021-2030 for naturrestaurering. Målet er å hindre, stanse og reversere øydelegging av økosystem. Tiltak som førebyggjer skadeflaum og ras bør utførast slik at god økologisk tilstand vert nådd i vassdraga.

Kantvegetasjon langs elvar og bekker kan førebyggje erosjon, forseinke flaum, auke opptak av næringsstoff før dei renn ut i elva og fører til eit auka artsmangfald. Etablering av kantvegetasjon langs elvar og bekker der dette manglar, er difor eit vinn-vinn tiltak for klimatilpassing og naturmangfald.

I kap. 1.1.3 i vassforvaltningsplanen går det fram retningsliner for vassmiljø, klimatilpassing, overvatn m.m.

Fylkeskommunen stiller seg tilgjengeleg til møte med kommunen for å diskutere og rådgjeve vidare i planarbeidet dersom kommunen ynskjer dette. Lukke til vidare med arbeidet.

Med helsing

Synnøve Stalheim
seksjonsleiar
SUD – Plan, klima og folkehelse

Ragnhild Berge Feidje
rådgjevar
SUD - Plan, klima og folkehelse

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift